

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของครูในสถานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 3 2) ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนครูในสถานศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งดำเนินการส่งด้วยตัวเองได้รับแบบสอบถามกลับมาครบ 100 เปอร์เซ็นต์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ค่าทางสถิติ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสรุปผลได้ ดังนี้

1. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติโดยรวม อยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ บทบาทการจัดทำหรือดำเนินการให้มีระบบการนิเทศภายใน การสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาระบบการนิเทศภายใน การติดตามประเมินผลการดำเนินการด้านการนิเทศภายใน การให้ความรู้ และให้คำแนะนำ ส่วนการเผยแพร่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานการนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง

2. ประสิทธิภาพการสอนของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการทำให้กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้นักเรียนประสบความสำเร็จ การสร้างความชัดเจนในบทเรียน การแสดงความใส่ใจในงานการสอน และการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

3. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r = .60$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ตัวแปรทั้งสองมีความแปรปรวนร่วมกันร้อยละ 36

อภิปรายผล

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยได้พบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่าครูมีความคิดเห็นด้วยว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติตามบทบาท โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมสิน กำมุงคุณ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการนิเทศภายในกับประสิทธิภาพการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย ที่พบว่า การนิเทศภายในตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูอยู่ในระดับมากทั้ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การปฏิรูปการศึกษาการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้น ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะผลักดันช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการนิเทศภายใน เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนให้ครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ครูมีประสิทธิภาพการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภิญโญ สุทธิพิทยศักดิ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุทัยธานี พบว่าประสิทธิภาพการสอนของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาอุทัยธานี อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูส่วนใหญ่มีความใส่ใจในวิชาชีพและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สอดคล้องกับ ชาญชัย อาจิมสมาจาร (2547 : 99) ที่กล่าวถึงประสิทธิภาพการสอนเป็นพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้และมีความสัมพันธ์กับงานการกระทำที่ตั้งใจ และมีเป้าหมายเพื่อ

ความเจริญงอกงามของนักเรียน การสอนประกอบด้วย การวางแผนการสอน การวัดผล การประเมินผล และการรายงานผลการเรียนของนักเรียน

3. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครู มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมสิน คำมุงคุณ (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิภาพการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดหนองคาย พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ คือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการพัฒนากุณาการให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ เสาวณี ศรีพุทธรัตน์(2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าการนิเทศภายในมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูซึ่งเป็นผู้สอนหลักในระบบโรงเรียน เพราะมีจุดมุ่งหมายคือต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

การเสนอแนะครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาใช้เป็น แนวทางในการเสนอแนะ โดยพิจารณาจากระดับตัวแปร แล้วมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการสอนของครู โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำข้อค้นพบเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายใน ด้านการเผยแพร่ความสำเร็จของการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับบทบาทอื่นๆ ควรจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากรที่ประสบผลสำเร็จจากการนิเทศภายใน และผลการดำเนินงานของสถานศึกษาซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งเป็นขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน และได้ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จ และความภาคภูมิใจของสถานศึกษา จนเป็นที่ชื่นชอบ และเป็นที่ศรัทธาของสังคม ส่งผลให้ชุมชนและองค์กรภายนอกเข้ามาให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งๆขึ้นไป

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ควรจัดประชุม อบรม สัมมนา แก่ผู้บริหาร ให้มีความรู้และทักษะการนิเทศภายใน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้

เกิดการส่งเสริมและพัฒนาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3 ครูผู้สอนควรนำข้อค้นพบ เกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอน ด้านการใช้กิจกรรม การเรียนการสอนที่หลากหลาย ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ โดยครูควรศึกษาอบรม พัฒนาตนเองเกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการใช้นวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน

1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูได้เข้ารับการอบรมหลักการจัดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดทำสื่อ ประกอบการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน กับบุคลากรภายนอก

1.5 ผู้บริหารและครูควรมีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อหาสาเหตุของปัญหา และ กำหนดแนวทางการแก้ปัญหา ในการที่จะแสดงถึงการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โดยยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญ และติดตามดูแลการใช้เทคนิคการสอนของครู สอบถามความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนการติดตามการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อหาแนวทางการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไข ให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6 ผู้บริหารสถานศึกษาควรลดภาระงานพิเศษลง เพื่อให้ครูได้มีโอกาสใกล้ชิดกับ นักเรียน เอาใจใส่ในการสอนได้มากขึ้นและมีเวลาในการเตรียมจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน ได้้อย่างหลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษายบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนรู้อให้ดีขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู